

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства передбачає детальний аналіз ефективності діяльності, зокрема, динаміки зміни його виробничої потужності та технічної бази (рівня зносу, відновлення та продуктивності основних засобів, співвідношення їх активної і пасивної частин) для визначення технічного розвитку відповідно до сучасних вимог. Водночас удосконалення методів управління в напрямі можливості вибору найефективнішого напрямку використання об'єкта основних засобів, розробки механізму їх швидкого відновлення для безперервності рентабельної діяльності підприємства істотно змінили роль та місце амортизації.

Однією з найвагоміших складових регулювання процесу відтворення основних засобів на підприємстві та його фінансовим підґрунтям є амортизаційна політика, яка повинна створювати сприятливі умови для стимулювання процесу оновлення основних засобів, сприяти зміцненню фінансової бази підприємства, визначенню шляхів та порядку використання засобів праці, швидкості обороту основних засобів та відповідати основним положенням його інноваційної стратегії.

Амортизаційна політика – це цілеспрямована діяльність підприємства з вибору та застосування одного з можливих методів амортизації з метою максимізації обсягу власних фінансових ресурсів протягом амортизаційного періоду.

Ефективність амортизаційної політики залежить від того, наскільки точно визначено первісну вартість, напрям використання об'єкта, терміни корисного використання активів, що вводяться в експлуатацію, а також від вибору підприємством методу нарахування амортизації.

На формування амортизаційної політики здійснюють вплив наступні фактори: зовнішні (темпи інфляції, науково-технічний прогрес, вид діяльності) та внутрішні (перелік, технічні характеристики та обсяг власних та орендованих основних засобів, необхідних для забезпечення безперервності технологічного процесу, тривалість операційного циклу, порядок оцінки та переоцінки основних засобів, строк корисної експлуатації основних засобів, джерела фінансування основних засобів, інвестиційна активність підприємства, альтернативи одержання економічних вигод від різних напрямів використання основних засобів, вибір одного з п'яти методів нарахування амортизації, визначених чинним законодавством). Врахування перерахованих факторів дозволяє підприємству вибрати відповідні методи амортизації окремих груп основних активів, що найбільшою мірою відображають їх специфіку використання в господарській діяльності.

Амортизаційна політика є важливою складовою облікової політики, яка дозволяє альтернативно підійти до визначення розмірів амортизаційних відрахувань, здійснювати управління витратами і фінансовими результатами, накопичувати необхідні фінансові ресурси і раціонально використовувати їх на потреби відтворення основних засобів тощо.

Вважаємо за доцільне в Положенні про облікову політику передбачити наступні елементи щодо амортизації основних засобів: критерії розмежування основних засобів та інших необоротних матеріальних активів; виділення об'єктів обліку основних засобів; визначення строків корисного використання об'єктів основних засобів; порядок встановлення ліквідаційної вартості об'єктів основних засобів; методи амортизації щодо окремих груп основних засобів; перегляд методу нарахування амортизації та строку експлуатації; порядок проведення переоцінки об'єктів основних засобів; встановлення джерел інформації для визначення за необхідності справедливої вартості окремих видів основних засобів (отриманих безоплатно, як внесок до статутного капіталу, в обмін на подібні і неподібні активи), що діють на підприємстві.

Ефективність амортизаційної політики буде визначатися за наступними індикаторами: зменшенням коефіцієнту зносу, збільшенням коефіцієнту оновлення, фондівдачі та переважанням фактично здійснених капітальних вкладень до сум нарахуваної амортизації за звітний період.